

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____ *-umumiy o'rta ta'lim maktabi*
o'zbek tili fani o'qituvchisi

_____ *ning*
2023-2024-o'quv yilida 10-11-sinflar
iqtidorli o'quvchilar uchun o'zbek tili
fanidan "Yosh tilshunos" nomli

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

<i>№</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							
<i>15.</i>							
<i>16.</i>							
<i>17.</i>							
<i>18.</i>							
<i>19.</i>							
<i>20.</i>							
<i>21.</i>							
<i>22.</i>							
<i>23.</i>							
<i>24.</i>							
<i>25.</i>							
<i>26.</i>							
<i>27.</i>							
<i>28.</i>							
<i>29.</i>							
<i>30.</i>							

O'tkazilgan xona _____

**“TASDIQLAYMAN”
MMIBDO‘**

**2023-2024-o‘quv yili iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “Yosh tilshunos” to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	O‘zbekiston – suveren davlat			
2.	So‘z birikmasi va gap			
3.	Alisher Navoiyning hayoti va ijodi			
4.	Gaplarning ifoda maqsadiga va tuzilishiga ko‘ra turlari			
5.	“Hayrat ul-abror” dostonidan parcha_			
6.	Buyruq–istak va his-hayajon gaplar			
7.	Zahiriddin Muhammad Bobur hayoti va ijodi, g‘azallari, ruboiylari			
8.	Matn va gap. Matn qismlarini bog‘lovchi vositalar			
9.	Sharof Rashidov hayoti va ijodi. “Kashmir qo‘shig‘i” dostonidan parcha.			
10.	Matnning turlari dialogik matn			
11.	Halima Xudoyberdiyevaning hayoti va ijodiy faoliyati, she‘rlari			
12.	Monologik matn			
13.	Abdulhamid Cho‘lponning hayoti va ijodiy faoliyati. “Ko‘ngil” she‘ri			
14.	Teatr va kino. Matni qisqartirish va kengaytirish			
15.	Said Ahmadning hayoti va ijodiy faoliyati. “Cho‘l burguti” hikoyasi			
16.	Milliy madaniy markazlar			
17.	Ish qog‘ozlari: Tavsifnoma			
18.	Odil Yoqubovning hayoti va ijodiy faoliyati. “Muzqaymoq” hikoyasidan parcha			
19.	Alisher Navoiy. “Farhod va Shirin” dostonidan parcha			
20.	Jahon adabiyoti namoyandalari			
21.	Rasul Hamzatovning hayoti va ijodi. “Ona tilim” she‘ri			
22.	Ma‘nodosh so‘zlarning qo‘llanishi			

23.	Ozod Sharafiddinovning hayoti. “O‘lsam ayrilmasman quchoqlaringdan” matni			
24.	Shakldosh va zid ma’noli so‘zlarning qo‘llanishi			
25.	Maqsud Shayxzodaning hayoti va ijodiy faoliyati. “Toshkentnoma” lirik poemadan parchalar			
26.	Tog‘ay Murod hayoti va ijodiy faoliyati. “Yulduzlar mangu yonadi” qissadan parchalar			
27.	Nutq uslublari. So‘zlashuv uslubi			
28.	Buyuk Ipak yo‘li bo‘ylab sayohat			
29.	Herman Hessening hayoti va ijodiy faoliyati. “Cho‘l bo‘risi” hikoyasi			
30.	Rahmat Fayziyning hayoti va ijodi. “Hazrati inson” romanidan parcha			
31.	Kelajakka yo‘l			
32.	Saida Zunnunovaning hayoti va ijodiy faoliyati. “Qizimga” she’ri			
33.	A’zam O‘ktam she’rlari			
34.	Xudoyberdi To‘xtaboyev “Sariq devni minib” romanidan parcha			

Mavzu: O‘zbekiston – suveren davlat

O‘quvchilarga :So‘z birikmasi va gap haqida ma‘lumot berish. Kundalik turmushda bu qoidalarga rioya qilishni shakllantirish.

Adabiy-nutqiy kompetensiyalar 1.(tinglab tushunish, fikrni og‘zaki bayon qilish, o‘qish, fikrni yozma bayon qilish)ni shakllantirish. Badiiy asarni tahlil qilishni o‘rgatish.

2.Yurtimizda faoliyat yuritayotgan televideniya bilan tanishtirish. Kasb tanlashga bo‘lgan qiziqishni o‘stirish, mustaqil o‘rganish orqali bilimni oshirib borish; o‘zini tuta olish, to‘g‘ri so‘z bo‘lish, o‘zining xatosini tushunishni o‘rgatish, farzandlik va o‘quvchilik, fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilishga chqirish.

3.O‘quvchilarning og‘zaki va yozma nutqini ,o‘z fikrini turli vaziyatlarda erkin ifodalash malakasini rivojlantirish.Mustaqil ishlash ko‘nikmasini o‘stirish. Mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta) ma‘lumot almashish; badiiy va san‘at asarlarini tushunish, ta’sirlana olish; inson mehnatini yengillashtiradigan fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish.

Darsning turi:yangi bilim va tushunchalarni shakllantiruvchi

Darsning jihozi: darslik,tarqatmalar, rasmlar, multimediya,...

Darsning borishi: I.Tashkiliy qism. Salomlashish,davomatni aniqlash,o‘quvchilarni darsga tayyorlash. “Kun yangiligi” rukni asosida suhbat

II.O‘tilganlarni mustahkamlash. Uyg‘a berilgan vazifani so‘rash,tekshirish va baholash , o‘quvchilar bilan o‘tilgan mavzular yuzasidan savol-javob va suhbat o‘tkazish.

III.Yangi mavzu.

Tenglik bolmagan joyda kim kimgadir tobe bo‘ladi. Mutelik bor joyda hukmronlik, o‘zgalar hisobiga yashash kabi illatlar paydo bo‘ladi, Biz so‘nggi bir yarim asr mobaynida boshimizdan o‘tkazgan mustamlakachilik davrida shunday bo‘lgan edi. «Tenglik» so‘zining qudrati shundaki, u odamlarning o‘zaro munosabatlaridan tortib, mamlakatlararo munosabatlarga hamma narsani me’yormezonga soladi, turli kamsitishlar yoki ortiqcha tobeliklarga chek qo‘yadi. Tenglik bor joyda hech kim hech kimdan kam bo‘lmaydi.

Mustaqil yashashga, mustaqil fikrlashga, o‘z taqdirini o‘zi belgilashga, o‘z hayotini o‘zi izga solishga qodir odam ziddiyatlarni osonlik bilan yengadi, dunyoning shiddatli muammolar bo‘hroni qarshisida dovdirab qolmaydi. Ana shu oddiy hayotiy haqiqatni davlat mustaqilligiga ham qiyoslash mumkin.

◆ Mustaqillik — tenglik sari qo‘yilgan birinchi qadam.

◆ Mustaqillik — mustamlakachilikning har qanday shaklini, u taqozo etadigan to‘siqlar va zo‘ravonliklarni inkor etadi.

◆ Mustaqillik — o‘zaro hurmat, bir-birini tan olish, bir-birini qadrlash asosida mamlakat fuqarolari o‘zaro munosabatida ham, jahon davlatlari o‘rtasidagi aloqalarda ham ana shu umuminsoniy qadriyatlarga tayanish, ana shu umumiy mezonlar asosida yashash demakdir.

◆ Mustaqillik — jamiyatdan ajralmagan holda dunyo muammolari va o‘z taqdiri bilan bog‘liq bo‘lgan istiqbol haqida o‘ylashdir.

◆ Mustaqillik — erkin dunyoqarash, erkin tafakkurga suyanib yashash salohiyatidir.

◆ Mustaqillik — tabiatan ongli yashash, ongli munosabatni qaror toptirish mezonidir.

◆ Mustaqillik — harakatlarning, intilishlar va qobiliyatlarning kuchayishini taqozo etadigan ma’naviy qudratdir.

Lug‘at

teng huquqli – равноправный
tashqi siyosat – внешняя политика
elchixona – посольство
vakolatxona – представительство
tayanmoq – опираться
manfaat – польза, интересы

xalqaro munosabatlar – между-
народные отношения
dahlsizlik – неприкосновенность
ichki ishlar – внутренние дела
aralashmaslik – полит. невмешательство

V.Darsga yakun yasash. O‘qituvchi o‘tilgan yangi dars mavzusi bo‘yicha tushunmagan savollarga javob beradi, darsni mustahkamlashdagi o‘quvchilar javobini muhokama qilib, o‘quvchilar bilimni baholaydi va darsni yakunlab, o‘quvchilarni olgan baholarini kundalik daftariga qo‘yish.

Mavzu: So‘z birikmasi va gap

O‘quvchilarga :So‘z birikmasi va gap haqida ma’lumot berish. Kundalik turmushda bu qoidalarga rioya qilishni shakllantirish.

Adabiy-nutqiy kompetensiyalar (tinglab tushunish, fikrni og‘zaki bayon qilish, o‘qish, fikrni yozma bayon qilish)ni shakllantirish. Badiiy asarni tahlil qilishni o‘rgatish.

2.Yurtimizda faoliyat yuritayotgan televideniya bilan tanishtirish. Kasb tanlashga bo‘lgan qiziqishni o‘stirish, mustaqil o‘rganish orqali bilimni oshirib borish; o‘zini tuta olish, to‘g‘ri so‘z bo‘lish, o‘zining xatosini tushunishni o‘rgatish, farzandlik va o‘quvchilik, fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilishga chqirish.

3.O‘quvchilarning og‘zaki va yozma nutqini ,o‘z fikrini turli vaziyatlarda erkin ifodalash malakasini rivojlantirish.Mustaqil ishlash ko‘nikmasini o‘stirish. Mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta) ma’lumot almashish; badiiy va san’at asarlarini tushunish, ta’sirlana olish; inson mehnatini yengillashtiradigan fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish.

Darsning turi:Yangi bilim va tushunchalarni shakllantiruvchi

Darsning jihozi: darslik,tarqatmalar, rasmlar, multimediya,...

Darsning borishi: **I.Tashkiliy qism.** Salomlashish,davomatni aniqlash,o‘quvchilarni darsga tayyorlash. “Kun yangiligi” rukni asosida suhbat

II.O‘tilganlarni mustahkamlash. Uyga berilgan vazifani so‘rash,tekshirish va baholash , o‘quvchilar bilan o‘tilgan mavzular yuzasidan savol-javob va suhbat o‘tkazish.

III.Yangi mavzu.

O‘zbekistonning davlat tuzilishi

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga muvofiq davlat boshqaruvi xalq tomonidan bevosita yoki saylab qo‘yilgan vakillar – O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga, viloyat, tuman va shahar Kengashlariga saylangan deputatlar orqali amalga oshiriladi. Davlat xalq nomidan ish ko‘ruvchi Prezident va Oliy Majlis tomonidan boshqariladi. Prezident umumxalq referendumini, deputatlar esa xalqning ovoz berish yo‘li bilan saylanadi. O‘zbekiston Konstitutsiyasining 11-moddasiga muvofiq O‘zbekiston Respublikasida davlat hokimiyati tizimi qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va sud hokimiyatiga bo‘linadi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti mamlakatda davlat va ijro etuvchi hokimiyat boshlig‘idir.

4-mashq. Matni o‘qing va berilgan savollar asosida o‘zaro suhbatlashing.

Oliy Majlis davlatning eng oliy vakolatli tashkiloti hisoblanadi. U ikki palatadan – Qonunchilik palatasi (quyi palata) va Senat (yuqori palata)dan iborat. Ularning vakolat muddati – 5 yil. Oliy Majlisga deputatlar turli partiyalar vakillari orasidan yashirin ovoz berish yo‘li bilan saylanadi. Deputatlar o‘z saylovchilari nomidan ish yuritadi.

Lug‘at
muvofiq – согласно
boshqaruv – управление
saylangan – избранный
vakil – представитель
ovoz bermoq – голосовать

modda – статья
qonun chiqaruvchi – законодательный
ijro etuvchi – исполнитель
vakolat muddati – срок полномочия

Uyga vazifa. Berilgan savollar asosida «O‘zbekiston – suveren davlat» mavzusida matn tuzing.

1. O‘zbekiston qanday respublika?
2. O‘zbekiston nechta mamlakat bilan diplomatik aloqalar o‘rnatgan?
3. Davlatlarning suveren tengligi nimalarda namoyon bo‘ladi?

Sana “ ___ ” _____ 20__ -yil. Sinflar: ___ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Alisher Navoiyning hayoti va ijodi

O‘quvchilarga :*Alisher Navoiyning hayoti va ijodi, g‘azallari, tuyuqlari* haqida ma’lumot berish.

Kundalik turmushda bu qoidalarga rioya qilishni shakllantirish.

Adabiy-nutqiy kompetensiyalar 1.(tinglab tushunish, fikrni og‘zaki bayon qilish, o‘qish, fikrni yozma bayon qilish)ni shakllantirish. Badiiy asarni tahlil qilishni o‘rgatish.

2.Yurtimizda faoliyat yuritayotgan televideniya bilan tanishtirish. Kasb tanlashga bo‘lgan qiziqishni o‘stirish, mustaqil o‘rganish orqali bilimni oshirib borish; o‘zini tuta olish, to‘g‘ri so‘z bo‘lish, o‘zining xatosini tushunishni o‘rgatish, farzandlik va o‘quvchilik, fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilishga chqirish.

3.O‘quvchilarning og‘zaki va yozma nutqini ,o‘z fikrini turli vaziyatlarda erkin ifodalash malakasini rivojlantirish.Mustaqil ishlash ko‘nikmasini o‘stirish. Mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta) ma’lumot almashish; badiiy va san’at asarlarini tushunish, ta’sirlana olish; inson mehnatini yengillashtiradigan fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish.

Darsning turi: yangi bilim va tushunchalarni shakllantiruvchi

Darsning jihozi: darslik, tarqatmalar, rasmlar, multimedia, ...

Darsning borishi: I.Tashkiliy qism. Salomlashish, davomatni aniqlash, o‘quvchilarni darsga tayyorlash. “Kun yangiligi” rukni asosida suhbat

II.O‘tilganlarni mustahkamlash. Uyga berilgan vazifani so‘rash, tekshirish va baholash , o‘quvchilar bilan o‘tilgan mavzular yuzasidan savol-javob va suhbat o‘tkazish.

III.Yangi mavzu.

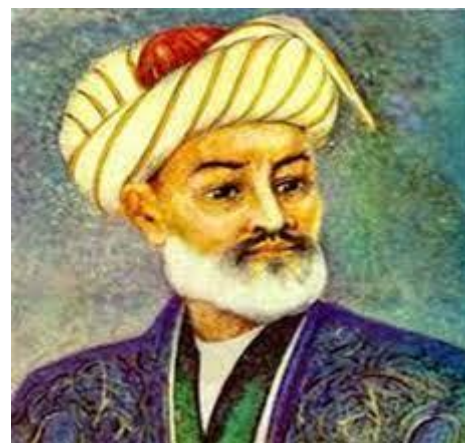
Buyuk shoir va mutafakkir Navoiy barcha turkiy xalqlarning eng buyuk shoiridir. Chunki u o‘zini “Xitoydan to Xuroson” gacha yoyilgan turkiy “qavm” (el, urug‘)larning shoiri, deb bildi. Ularni bir adabiy til bayrog‘i ostida birlashtirdi, “yakqalam” qildi. Bu bilan millatning iqtisodiy, siyosiy, ma’naviy ravnaqiga katta ta’sir ko‘rsatdi.

Buyuk shoir Xurosonda, uning poytaxti Hirotda yashab o‘tdi . Qadim zamonlardan , shu jumladan, Navoiy yashagan davrda ham Xuroson va Movarounnahr bir mamlakat bo‘lib, bir taxt egasi ixtiyorida kelgan, aholisining asosiy qismini turkiy xalqlar tashkil etgan. Zahiriddin Muhammad Bobur Navoiy tili “Andijon shevasi bilan rost” ligini aytadi. Binobarin, biz – o‘zbeklar turkning eng qadim bo‘g‘inini tashkil etgan va bugun o‘zbek millati bo‘lib shakllangan xalq buyuk Navoiyning bevosita vorislaridirmiz. Navoiydek jahoniy zotga avlodlik va vorislik hissi har bir o‘zbekning qalbini g‘urur va iftixor tuyg‘ulari bilan to‘ldiradi.

Alisher saroy muhitida yashaganligi uchun alohida tarbiya va nazoratda o‘sdi. Olimu fozillar davrasida bo‘ldi. 3-4 yoshlarida davrining mashhur shoiri Qosim Anvarning bir she‘rini yod aytib, mehmonlarni hayratga soldi. 5 yoshida esa uni maktabga berdilar. U bo‘lajak sulton Husayn Boyqaro bilan birga o‘qidi.

Alisherlar xonadoni 1451-yilda Hirotda qaytadi. Ko‘p o‘tmay, taxtga Abulqosim Bobur Mirzo o‘tiradi. Alisherning otasi G‘iyosiddin Muhammad Sabzavorga hokim qilib tayinlanadi. Alisher esa, o‘qishini davom ettiradi. Bo‘lajak shoir Sa‘diy Sheroziyning “Guliston”, “Bo‘ston” asarlarini sevib o‘qiydi. Ayniqsa, Farididdin Attorning qushlar tilidan hikoya qilingan “Mantiq ut-tayr” asari Alisherning o‘y – xayolini tamom egalab oladi. U odamlardan yotsiraydigan, xilvatni yoqtiradigan bo‘lib qoladi. Bu holdan uning ota-onasi tashvishga tushadilar va kitobni yashiradilar. Lekin bu foydasiz bo‘lib chiqadi. Kitob Alisherga tamom yod bo‘lgan edi. “Mantiq ut-tayr” xayoli Alisherga bir umr hamroh bo‘ldi. Umrining so‘ngida esa, “Lison ut-tayr” nomi bilan unga javob yozdi. Bo‘lajak mutafakkirining sevib o‘qigan shoirlari yana Nizomiy Ganjaviy va Xusrav Dehlaviy edi.

1453-yilda Alisherning otasi G‘iyosiddin Muhammad vafot etdi. Alisher Abulqosim Bobur xizmatiga kirdi. Avval Sabzavorda, so‘ng Mashhadga yashadi. Ikki maktabdosh do‘st – Husayn va Alisher yana

birga bo'ldilar. Bu yillar ham yosh Alisher uchun o'qish va ilm egallash yillari bo'ldi. She'rga mehr Alisherni ijodga undadi. U 7 – 8 yoshlarida she'r yoza boshladi. O'zbekch she'rlariga “Navoiy”, forscha she'rlariga “Foniy” taxallusini qo'ydi. 15 yoshlarida she'rlari bilan zamonasining mashhur shoirlari diqqatini tortdi

IV. Mustahkamlash.

Lug'at

hikmatli so'zlar – изречения,
афоризмы
g'urbat – чужбина
oshiyon – семейный очаг
shodumon – весёлый

g'arib – одинокий; скиталец
ravza – райские сады
qulluq – поклон, благодарить
farovon – изобильный, благополучный
ehson – доброе дело; милость

Bilib oling!

Ruboiy to'rtlik, ya'ni to'rt misra (qator)dan iborat bo'ladigan, ta'limiy-tarbiyaviy mavzuda yoziladigan she'riy asardir.

Mavzu yuzasidan savol va topshiriqlar:

1. O'zbekistonning tashqi aloqalari va xalqaro hamjamiyatdagi o'rnini haqida so'zlab bering.
2. Respublikamizning davlat tuzilishi, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi yo'nalishlari haqida ma'lumot bering.
3. Nima uchun Alisher Navoiyni buyuk mutafakkir deb ataymiz?
4. Daftaringizga BBB jadvalini chizing. Mavzu bo'yicha nimalarni bilib olganingiz va nimalarni bilmoqchiligingizni yozing.

Bilar edim	Bilib oldim	Bilmoqchiman
...

V. Darsga yakun yasash. O'qituvchi o'tilgan yangi dars mavzusi bo'yicha tushunmagan savollarga javob beradi, darsni mustahkamlashdagi o'quvchilar javobini muhokama qilib, o'quvchilar bilimini baholaydi va darsni yakunlab, o'quvchilarni olgan baholarini kundalik daftoriga qo'yish.

Uyga vazifa. Alisher Navoiyning hayoti va ijodi haqida so'zlab bering.

*v**eb**-saytimiz: **Zokirjon.com***

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

O‘zbek tili fanidan 10-11-sinf iqtidorli o‘quvchilarga

34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun

telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng

yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga

joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.